

MAAKUNTAVERKKO

ESISELVITYKSEN PROJEKTISUUNNITELMA

1. Tausta

Pohjois-Savon liitto rahoitti ajalla 1.2.2006 – 28.2.2007 Kuopion tietohallinnon ja IT - palvelujen kehittäminen alueelliseksi palvelurakenteeksi -hanketta (ns. Kutita -projekti), minkä tavoitteena oli tietohallinnon organisoiminen, rakenteiden ja toiminnan järjestäminen ns. tilaaja/tuottajamallin mahdollistamiseksi siten, että palvelut voidaan laajentaa alueelliseen tuotantoon muillekin kuntayhteisöille. Hankkeen tavoitteena oli myös perustaa yhteinen foorumi tietohallinnollisen ja IT -palvelutuotannon yhteistyön syventämiseksi alueella. Hankkeessa toteutettiin kaksi maakunnallista seminaaria, joiden lopputulemana Pohjois-Savon kunnat ja keskeiset kuntayhtymät päättivät esittää Pohjois-Savon liitolle perustettavaksi Pohjois-Savon liiton organisaation alaisuuteen pysyvä foorumi Pohjois-Savon tietohallintoyhteistyön koordinaatiota varten.

Pohjois-Savon liitto asetti 23.10.2006 tällaisen pysyvän työryhmän nimeltään IT - yhteistyöryhmä, minkä tehtävänä on koordinoita, yhteen sovittaa ja harmonisoida yhteisesti sovittuja ja priorisoituja Pohjois-Savon kuntien ja kuntayhtymien IT/tietohallinnon hankkeita ja edistää tietohallinnon keinoin ylikunnallista palvelutuotantoa. IT -yhteistyöryhmä kartoitti työnsä aluksi maakunnalliset kärkihankkeet, ja yhdeksi kärkihankkeeksi nousi maakunnallinen nopea varmennettu tietoliikenneverkko. Tietoliikenneverkon aikaansaaminen arvioitiin työn laajuuden ja erityisosaamisen vuoksi sellaiseksi, että sen valmistelua varten asetettiin oma tieto -ja puheliikennetyöryhmä 25.10.2007.

Työryhmän perustamisen yhteydessä todettiin, että tekninen kehitys ja lainsäädännöllä asetetut yhteistoimintavaatimukset edellyttävät maakunnan eri toimijoiden järjestelmien yhteensopivuutta myös tieto- ja puheliikenteessä, ja että tätä varten tarvitaan maakunnan toimijoiden käyttöön tehokas, omassa omistuksessa ja hallinnassa oleva tietoverkko. Verkko luo perustan maakunnallisen, tietoteknisen yhteistyön tiivistämiselle.

Tieto -ja puheliikennetyöryhmän tehtävänä on toimeksiantonsa mukaisesti koordinoita tieto- ja puheliikenteen kehittämistä Pohjois-Savon maakunnassa. Tavoitteena on vaiheittain muodostaa integroitu tieto- ja puheliikennettä palveleva tietoverkko, joka on riittävän nopea ja varmatoiminen tiedon välittäjä maakunnassa toimivien keskeisten julkishallinnon palveluorganisaatioiden ja palvelun käyttäjien välillä. Työssä otetaan myös huomioon yhteydenpito Itä-Suomen, valtakunnan ja kansainvälisiin verkkoihin.

2. Hankkeen tarve

Tieto- ja puheliikennetyöryhmä kartoitti kyselyllä kuntien tietoliikenneyhteyksiä, mutta kyselyn tulos ei ollut kovin kattava, minkä vuoksi todellisen tilanteen selvittäminen edellyttää käyntiä jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä. Työryhmä on myös perehtynyt Pohjois-Karjalan maakunnalliseen tietoverkkoon, minkä kokemusten pohjalta voidaan arvioida saatavia hyötyjä yhteisestä maakunnallisesta tietoverkosta. Kustannusten ja hyötyjen selvittäminen edellyttää myös työmäärää, mihin työryhmän jäsenillä ei ole mahdollisuutta oman työn ohessa.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä asiakaspalveluista edellyttää, että ”julkisen terveydenhuollon palvelujen antajan tulee liittyä ... valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttäjäksi”. Tämän veloitteen täyttäminen edellyttää mm. toimivia ja kustannustehokkaita tietoliikenneyhteyksiä.

Valmisteilla olevan terveydenhuoltolain mukaan sairaanhoitopiireillä on vastuu perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteensovittamisesta, mikä tarkoittaa mm. potilastietojen yhteiskäyttöä. Yliopistollisen sairaanhoitopiirin alueella kunkin kunnan perusterveydenhuollon potilastiedot muodostaisivat yhden loogisen rekisterin sairaanhoitopiirin potilastietojen kanssa. Sairanhoitopiiri on asettanut terveydenhuollon tietojärjestelmäintegraatiohankkeen em. vaatimusten toteuttamiseksi. Sairanhoitopiirin hankkeessa ei ole tarkoitus aikaansaada kuntien tietohallintoverkkoa, vaan käyttää sitä hyödyksi mm. potilastietojen yhteiskäytössä.

Tieto- ja puheliikennetyöryhmä on arvioinut em. perusteella tarpeelliseksi tehdä selvitys kuntayhteisöjen tietohallinnon nykytilanteesta ja laatia sen perusteella suunnitelma varsinaisen verkon toteuttamiseksi. Tämä esiselvitysvaiheen jälkeen ja sen ehdotusten pohjalta päätetään erikseen maakuntaverkon toteuttamisesta.

3. Hankkeen tavoite

Esiselvityshankkeen tavoitteena on saada aikaan suunnitelma maakunnallisen tietoverkon perustamiseksi. Lopullisena tavoitteena on saada laadukas ja luotettava tietoverkkorakenne maakunnan kuntien omaan omistukseen, käyttöön ja hallintaan. Tämä luo mahdollisuudet yhdistää voimavarat maakunnan alueella ja tuottaa pitkällä tähtäimellä uutta toiminnallisuutta ja säästöjä.

4. Hankkeen toimenpiteet

Hankkeessa selvitetään ensiksi nykyisen tietoverkon tilanne, minkä pohjalta suunnitellaan toimenpiteet maakunnallisen tietoverkon toteuttamiseksi ja laaditaan maakuntaverkon liiketoimintasuunnitelma.

Suunnittelutyön sisältö mm.:

- Nykytilanteen kartoitus
  - o Reunaehtojen selvitys
  - o Kuntien ja kuntayhtymien omat tietoverkot
  - o Operaattoreilta vuokratut yhteydet
  - o Nykyiset kustannukset
- Tulevaisuuden tarpeiden ennakointi
  - o Toteutuksen rajaus
  - o Mahdolliset uudet palvelut verkossa
  - o Fyysisen verkon rakentamistarpeet
- Vaiheistussuunnitelma
  - o Yhteistyön käynnistyssuunnitelman tekeminen
- Teknologiset tavoitteet
  - o Topologian suunnittelu
  - o Laittevalinnat
- Verkon palvelujen määrittely
  - o Vaiheistus
- Omistusrakenne
  - o Omistus
  - o Ylläpito ja hallinnointi

- Käyttöperiaatteet
- Aikataulutus
- Toteutuksen kokonaiskustannusarvio

4. Tarvittavat resurssit

Suunnitteluvaiheen henkilötyötä arviolta 150 päivää, ja sisäiset sidosryhmät osallistuvat lisäksi omalla työpanoksellaan. Hankesuunnittelija sijoittuu Kuopion kaupungin ATK-keskukseen. Hankkeen ohjausryhmänä toimii Pohjois-Savon liiton tieto- ja puheliikennetyöryhmä ja työn ohjaajana on työryhmän puheenjohtaja.

Esiselvitysvaiheen rahoitukseksi esitetään Pohjois-Savon liiton hallinnoiman kehittämisrahaston vuoden 2008 avustusta 100 %.

Kokoontumistiloina käytetään pääasiassa Pohjois-Savon liiton neuvottelutiloja.

Suunnitteluaineisto kootaan Pohjois-Savon liiton extranettiin.

Hankkeen kustannukset koostuvat palkkakustannuksista 7 kk = 28.000 € ja palkkasivukustannuksista 9.300 €, asiantuntijapalveluista 10.000 €, matkakuluista 4.000 €, muista palveluiden ostoista 3.500 €, muista hankinnoista 500 € ja vuokrasta 2.000 €.

Asiantuntijapalveluiden ostossa on arvioitu mm. liiketoimintasuunnitelman laadintaan tarvittavan asiantuntija-avun hankkiminen mm. eri hallintomuotojen oikeudellisten vaikutusten selvittämisessä. Todellinen asiantuntija-avun tarve selviää kuitenkin vasta hankkeen edetessä.

Sidosryhmät vastaavat omista työkustannuksistaan.

5. Aikataulu

- alkamisaika 1.12.2008
- päättymisaika 30.6.2009

6. Esiselvityksen hyötyjen ja riskien alustava arviointi

Hyötyjä:

- esiselvityksen tuloksena on tieto millä edellytyksillä on mahdollista aikaansaada maakuntaverkko
- esiselvityksessä konkretisoidaan yhteisen maakunnallisen tietoverkon arvioituja hyötyjä, joita ovat mm.:
  - o verkon kehitys ja omistus on maakunnan omassa hallinnassa
  - o jatkuvuuden turvaaminen
  - o tulevaisuudessakin riittävä kaista
  - o nopeammat ja kustannustehokkaammat yhteydet
  - o mahdollistaa laajemman yhteistyön
  - o ohjaa yhdenmukaisempaan infraan
  - o mahdollistaa yhteiset maakunnalliset palvelut

Riskejä:

Hankkeessa ei arvioida olevan merkittäviä riskejä, koska kyseessä on esiselvitys. Hankkeen tuloksena oleva nykytilanteen kartoitus ja suunnitelmat maakuntaverkon toteuttamismalleista on mahdollista tehdä hankkeen toteutusajan puitteissa. Kuntien ja kuntayhtymien yhteisen näkemyksen ja päätösten tekeminen mahdollisesta toteutuksesta tapahtunee suunnitelmakauden jälkeen. Riskinä on, että yhteistä näkemystä ei synny, jolloin esiselvityksen tulokset jäävät hyödyntämättä.

7. Sidosryhmät

Sisäiset:

Pohjois-Savon 23 kuntaa

Pohjois-Savon kuntayhtymät

Ulkoiset:

Pohjois-Savon kuntien liikelaitokset

Kuntien ja kuntayhtymien yhteistyökumppanit

Teleoperaattorit

Naapuriseutuverkot ja maakunnalliset toimijat

Valtio

8. Hankkeen jatko

Pohjois-Savon liitto ja liiton asettamat IT -yhteistyöryhmä ja tieto- ja puheliikennetyöryhmä vastaavat esiselvityksessä laaditun suunnitelman toteuttamisesta.